

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा -दिसम्बर, २०१८

कक्षा -आचार्यप्रथमवर्षम् (SEM-1)	प्रश्नपत्रम् - ३	गुणाः - ७०
विषयः - वास्तुशास्त्रम्	(C.C.- 4.1.2. Old & New)	
दिनाङ्कः - १७/१२/२०१८	सन्दर्भग्रन्थः - समराङ्गणसूत्रधारः	समयः -२.०० तः ०५.००

प्रथमान्वितिः

प्रश्नः १ अधोलिखितयोः एकाकारिका सान्वयं व्याख्यात । (५)

(१) अस्यां वर्णाश्रमस्थानविभाश्च विधास्यते ।

इयं च दुर्गमानेकक्षोणीधरकुलाकुला ॥

(२) हरिवर्षे नरा नर्यो वसन्तीक्षुरसाशिनः ।

सायुतं च सहस्रं तु जीवन्ति रजतत्विषः ॥

प्रश्नः २ सप्तद्विपानां नामानि लिखित्वा जम्बूद्विपस्य सविस्तरं वर्णनं करोतु । (१०)

(अथवा)

भूपरीक्षा ग्रन्थाधारेण स्पष्टयत ।

द्वितीयान्वितिः

प्रश्नः ३ निम्नलिखितयोः एकस्य ससन्दर्भं व्याख्यात । (५)

(१) दशधा भाजिते वृत्तविषयकम्भै भागिकान्तराः ।

कार्याः परिधयः पञ्च मध्ये वृत्तं द्विभागिकम् ॥

(२) ज्येष्ठे पुरे विधातव्यं ज्येष्ठं राजनिवेशनम् ।

मध्यमे मध्यमं कार्यं कानिष्ठं च कनीयसि ॥

प्रश्नः ४ वास्तुपुरुषाङ्गदेवतानिघण्टुनिर्णयः दर्शयत । (१०)

(अथवा)

शतपदवास्तुमण्डलं पदभोग्यसहितं प्रदर्शयत ।

तृतीयान्वितिः

प्रश्नः ५ अधोलिखितयोः एकाकारिका व्याख्यात । (५)

(१) सच्छत्रं च सकक्षं च तथैव सपरिक्रमम् ।

सप्रभं च समाख्यातं गृहमत्रचतुर्विधम् ॥

(२) काचस्य तुच्छलं काचं कुलध्नं च विरोधि च ।

द्वापञ्चाशद् द्विशालानाम्निभेदाः प्रकीर्तिताः ॥

प्रश्नः ६ भूप्लवविचारः ग्रन्थाधारेण वर्णयत ।

(१०)

(अथवा)

त्रिशालवास्तुलक्षणं ग्रन्थोक्तदिशा दर्शयत ।

चतुर्थान्वितिः

प्रश्नः ७ निम्नलिखितयोः एकाकारिका सान्वयं व्याख्यात ।

(५)

(१) चतुरङ्गो यथा मन्त्रो मुखो लग्ने नवांशकः ।

तथा गृहादिषु प्रोक्तं मुख्यत्वेनांशकत्रयम् ॥

(२) नन्दाभद्रा जया पूर्णा सभा स्याद्भाविता तथा ।

दक्षा च प्रवरा तद्वद् विदुरा चाष्टमी मता ॥

प्रश्नः ८ भवनारम्भे शुभाशुभमासनिर्णयः फलसहितं वर्णयत ।

(१०)

(अथवा)

शयनासननिर्माणे शुभाशुभवृक्षनिर्णयः प्रदर्शयत ।

(पञ्चमान्वितिः)

प्रश्नः ९ अधोलिखितेषु केषाञ्चित् दशप्रश्नाः समाधेयाः ।

(१०)

(१) महासभा इत्युक्ते किम् ?

(२) विश्वकर्मणः पुत्रसंवादो कस्मिन् अध्याये वर्तते ?

(३) काल्युनमासे गृहारम्भे किं फलम् ?

(४) हरिवर्षे नर-नार्याणाम् आयुः कति वर्षाणि ?

(५) क्षत्रियाभूम्याः रसः कः ?

(६) १ लिक्षा = कति बालग्र ?

(७) नगरे राजमार्गः कति ?

(८) उत्तमनगरस्य मानं किम् ?

(९) नगरे जलभ्रमाः निर्मापनीयाः न वा ?

(१०) नगरनिर्माणे कस्मिन् वास्तुपदमण्डलस्य प्रयोगः भवति ?

(११) वास्तुपुरुषस्य मर्मस्थले द्वारभित्त्यादिनिर्माणे किं फलम् ?

(१२) मृदुनक्षत्राणि कानि ?

(१३) श्रीपर्णीवृक्षः गृहनिर्माणे शुभः वा अशुभः ?

(१४) व्ययाः कति ?

(१५) ध्रुवसंज्ञकगृहं शुभं वा अशुभम् ?

--००--